Política RRAA en obert. Pla d'acció

March de 2011

Pep Torn

UOC
Universitat Oberta de Catalunya
www.uoc.edu

Sumari

- Origen de l'accés obert (OA)
  - Recerca
  - Què *ens* consta llegir el què *publiquem*? (Recerca)
  - Docència
- Què és un Repositori?
  - OAI-PMH
  - Handle
  - Dublin Core
- Què és l'OpenCourseWare?
- Què hem fet (estem fent) a la UOC?
  - Quantitat vs Qualitat
- Què podríem fer?

Origen de l'Accés Obert

- Recerca vs. Docència

En què es basa la recerca:

- Llegir, (...) i publicar.
- Comprar sí o sí.

El Big Deal dels editors:

Paper (100%) / 100% $

Paper (100%) + electrònic (100%) / 125% $

Paper (100%) + electrònic (100%) / 125% $

Origen de l'Accés Obert

- Recerca vs. Docència

El Big Deal dels editors:

Electrònic (100%) / 125% $

Electrònic (1000%) / 500% $

Origen de l'Accés Obert

- Recerca vs. Docència

Perquè volem *tot* això?

- Un investigador utilitza de 9 a 12 títols de revista per investigar el seu camp.

- Un equip d'investigació es centra en una col·lecció de 40 títols.

- Els congressos han caigut en importància en els darrers 10 anys.

Origen de l'Accés Obert

- Què ens costa *llegir* el que *publiquem*?

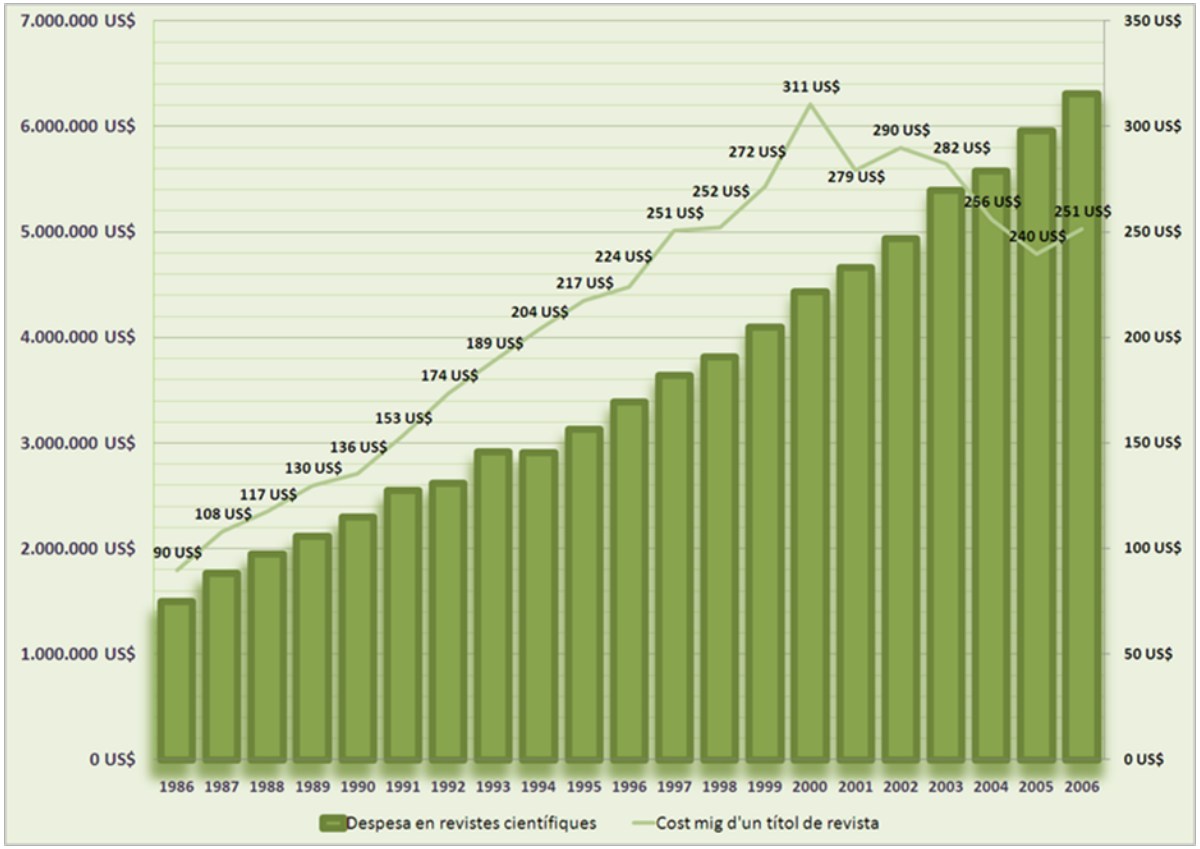

+ 320%

en 20 anys!

Origen de l'Accés Obert

- Què ens costa *llegir* el que *publiquem*?

El model de revistes científiques.

Editors – Autors (acadèmics) – Peer Review* crítics* consultors* (acadèmics) – Consellers editorials (acadèmics) – etc.

Recomprar el nostre (vostre treball)

Origen de l'Accés Obert

- Què ens costa *llegir* el que *publiquem*?

La UOC ens gastem:

515.000 € en temes relatius a la recerca (Biblioteca només)

367.000 € dels quals en accessos a revistes o articles

62 % del pressupost de DESPESA

Origen de l'Accés Obert

- Què ens costa *llegir* el que *publiquem*?

L'MIT o el CERN plantegen una solució:

-Publicar-ho en obert des de les seves pròpies institucions a partir de la ALEGALITAT **del *Preprint*.**

- Makenzie Smith (MIT) crea DSPACE

- CERN crea CERN-Linux Soft

- Southampton (UK) crea E-Prints i posa en marxa el primer repository institucional

Origen de l'Accés Obert

- Recerca vs. Docència

Una finalitat diferent, una solució diferent

- TIC vs. *Handbooks*.

- Organitzar la informació

- L'MIT sempre per davant: OCW (2002)

"Robert Brown (MIT provost) in 1999 with determining how MIT **should position itself in the distance learning/e-learning environment**"

Què és un Repositori?

- Una eina per publicar la producció científica / acadèmica **institucional*** en accés obert.
- Accés Obert (OA = Open Access) ≠ Free Access.
  - 2005 Declaració de Berlin (Van de Sompel)
    - Open access [means]:
      - "1. immediate free... [online, full-text] access to published research articles“
      - 2. A complete version of every research article... is deposited... in at least one online repository... to enable open access, unrestricted distribution, [OAI] interoperability, and long-term archiving.
      - "We intend to... (1) require... our researchers/grant recipients to self-archive all their research articles in our own institutional repository and to (2) encourage them to make them... open access."

Què és un Repositori?

- OAI-PMH
  - Per assegurar la interoperabilitat dels sistemes
  - Per assegurar la descripció de les dades
  - Per aprofundir en el creixement de les eines

- *Handle* o DOI
  - Per assegurar la preservació
  - Per facilitar l'extracció de dades estadístiques

Què és un Repositori?

- Dublin Core
  - Autor = Author = Contributor = Support = Illustrator = Data provider = These Director = ...
  - Format Extensible = Adaptable a cada institució
    - P.e. Contributor.author.uoc.consultor: Pepito Garcia
    - Un exemple

Què és l'OCW?

- Segons l'MIT (qui crea el 1r* OCW), és:
  - is a free and open digital publication of high quality educational materials, **organized as courses**.
  - is available for use and adaptation under an open license, such as a **Creative Commons license**.
  - does not typically provide certification or **access to instructors**. (no *access* però sí *information*).

– Important estratègia de les org. d'HE per presentar-se en allò que són excel·lents.

Què és l'OCW?

- Per la UOC és molt important, ja que creem molt material i ens orientem molt a l'activitat formadora
- Si creem més material de *learning* que de *research*, no ens trobem en un **cas similar** a l'explicat abans?
- Tenim la possibilitat de presentar els nostres materials en bilingüe (o trilingüe en ocasions)

Un exemple

Què hem fet (estem fent) a la UOC?

Repositori

- Hem creat un repositori que segueix els estàndards internacionals
- Hem creat un servidor *handle* per identificar els materials de forma inequívoca
- Hem creat una passarel·la entre el GIR i l'O2.
- Hem creat (CdG) un mandat institucional
- Hem allotjat una petita part del material de recerca existent
- Hem instal·lat una sèrie de mòduls extres a l'O2 d'acord amb la filosofia UOC

Què hem fet (estem fent) a la UOC?

OCW

- Hem creat un OCW seguint l'estructura i instal·lació internacional
- Hem ofert el material i informació de 145* cursos en obert (cat/cast/eng)
- Hem entrat com a membres a l'OCW Consortium
- Hem canviat les llicències sota les que es demana la creació de material (2 vegades)
- Hem contractat un equip de persones que recuperi tots aquells materials que estan en CC i els allotgi al OCW*

Què podriem fer?

D'entrada, unes preguntes:

Volem que es citi més la producció científica (recerca) de la UOC?

Open access **legal** scholarship is 50% more likely to be cited than material published in proprietary journals

Quin públic pot estar interessat en els nostres materials docents?
CAT/ CAST / ENG

Què podriem fer?

D'entrada, unes preguntes:

Volem que es citi més la producció científica (recerca) de la UOC?

Open access **legal** scholarship is 50% more likely to be cited than material published in proprietary journals

Quin públic pot estar interessat en els nostres materials docents?
CAT/ CAST / ENG

Què podriem fer?

Connectar les dues eines:

- O2 per preservar i fer de gran base de dades
- OCW per ensenyar de forma organitzada la qualitat de la docència UOC

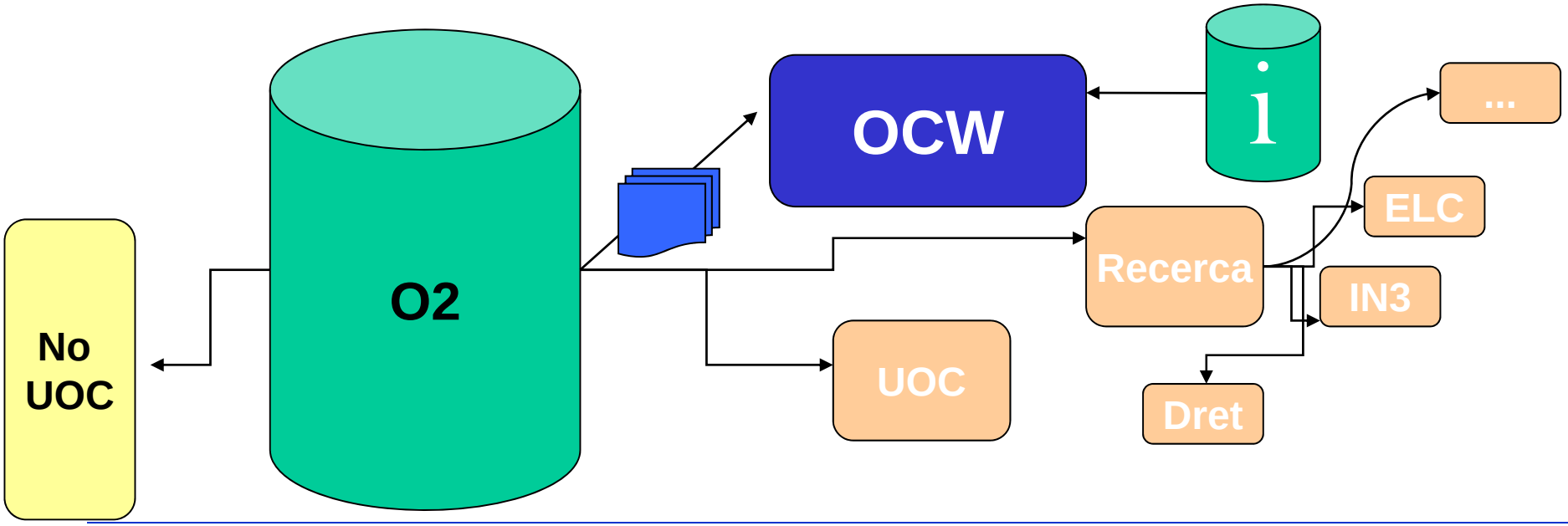

Què podriem fer?

Evangelisme:

- Biblioteca: explicar perquè serveix tot això i quins beneficis té.
- Ser honestos, *perquè* serveix, no *perquè* ens agrada.

- Pensar en aquells a qui dóna profit

Què podriem fer?

Potenciar la visibilitat de la producció UOC:

- Ariadne: fundació europea que té com a objectiu fomentar que es comparteixin i reutilitzin recursos d'aprenentatge
- GLOBE: The Global Learning Objects Brokered Exchange - GLOBE
- JORUM: Eina del JISC que recopila els cursos i materials per potenciar-ne l'ús a UK.
- MDX : Materials Docents en Xarxa (Catalunya)

Què podriem fer?

Potenciar la visibilitat de la producció UOC:

- Ampliar la quantitat i qualitat dels continguts (especialment de recerca)
- Ampliar els continguts que envolten els cursos UOC
  (Biblioteca: BR, Infor. Accessos bdd)
  (Estudis: PACS?, Exàmens?, PACS resoltes?)

- **Quina universitat catalana pot presentar una estructura més sòlida dels seus cursos? <u>Utilitzar-ho des d'un punt de vista de màrqueting (l'OCW).</u>**

Què podriem fer?

Potenciar la visibilitat de la producció UOC:

- Si CdG ha aprovat que els materials nous es fan amb CC (excepte casos molt especials)...
- Si CdG ha aprovat un mandat institucional d'AO...
- Si fa temps que ens preguntem com explicar el concepte de matrícula de RA...

- **Potser és moment de deixar de banda la producció UOC i explicar la resta de recursos que posem al seu abast (TE, BIB, RA, OGD...)**

Política RRAA en obert. Pla d'acció

March de 2011

Pep Torn

UOC
Universitat Oberta de Catalunya
www.uoc.edu